1875. VII. évfolyam. 68. szám. Szerda, április 7.

Előfizetési árak:

Helyben es postan küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: *Fòpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bermentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Meghivás

a debreczeni függetlenségi párt

alakuló közgyülésère.

Azon debreczeni elvhü baloldali polgárok, a kik az eddigi baloldal eredeti elveinek alapján továbbra is megtartják ellenzéki álláspontukat, tisztelettel felkéretnek, hogy

a folyó április hó 25-dikén délelőtti 10 órakor

a városháza nagy tanácstermében

tartandó

pártalakitó közgyülésre

megjelenni sziveskedjenek.

Programmul megtartjuk a régi baloldal eddigi elveit, mik a bihari pontokban vannak lefektetve.

Ime, itt vannak azok:

„Magyarország semmi más nemzetnek, vagy országnak alá nem vetett, szabad és független ország, — a párt minden előtti feladatának azt tekinti tehát. hogy minden alkotmányos eszközzel oda hasson, hogy azon törvények, melyek hazánk emlitett függetlenségével ellentétben állanak, megszüntettessenek. megszüntettessék ennél fogva: a delegáczió intézménye, a közös minisztérium; — azon törvényes intézkedések pedig, melyek biztositásunkra szükségesek, létesittessenek; létesittessék ugyanis az önálló magyar hadsereg, létesittessék pénz és kereskedelmi ügyünk függetlensége, létesittessék hazánk törvényes függetlenségének diplomácziai elismerése.“

Polgárok!

A kik ezen elvek megvalósulását hazánkra, Magyarországra nézve üdvösnek vélik: csatlakozzanak hozzánk!

Az országgyülési „függetlenségi párt“ ugyanezen elveket vallja.

Polgárok!

Tömörüljünk mindnyájan, a kik eddig magunkat baloldaliaknak vallottuk. Tömörüljünk eddigi elveink alapján!

Szalakitsuk meg a debreczeni függetlenségi pártot!

Kelt Debreczenben, 1875. április 6-án.

A „függetlenségi párt“ megalakitásának előmunkálataira kiküldött ideiglenes bizottság üléséből

Gálocsy Gusztáv, ideiglenes elnök. **Szatmári Károly,** ideiglenes jegyző.

Valami a „szabadelvüség“-ről.

Szabolcsmegye, április hó.

(Ö) A mai kormány igen jó kortesfogással élt, midőn ezen jelzőt vette fel: „szabadelvü.“ Meg kell vallani, hogy igen tudta, mit cselekszik.

Hazánk, mely az absolutismusnak, oly sok különbféle nemén ment keresztül, átalános közérzületével a szabadelvüség után sohajtozott nemcsak a Bach-Schmerling korszakban, hanem a legujabb időben is, midőn a hatalmat kezeihez ragadt többség oly palástolhatlanul hajlott minden szép szava daczára is ahoz, mely ugy a közigazgatás, mint a törvényhozás terén oly elveket fogadott el működéseinek alapjául, melyek a józanul felfogott szabadsághoz mélységes távolban állanak.

Viszonyaink eddig e tekintetben hasonlitottak az éjszakához, melyben tisztán látni nem lehet. Ez éjszakával szemben mit tett eszélyes uj kormányunk?

Egy játszi fénygolyót tartott a nemzet szemei elé az ő „szabadelvüségében,“ mely első tekintetre soknak megvakitotta szemeit.

Csakhogy a fény kezdi elvesziteni csillogását, s a nemzet ime — ébredni kezd.

A „szabadelvüség“ igen elvont fogalom! Szabadelvünek nevezheti magát még az absolutizmus is bizonyos határig. Szabadelvüségről beszélhet még a hierarkhia hive is... A szabadelvüség csak mézes madzag, csak kivetett háló, melylyel a mai kormány meg akarja fogni a könnyenhivőket!...

Egy szabadelvü kormánynak, melynek nemcsak a neve az, nem oly utakon kell kezdeni haladását, mint a minőkön a mai kormány haladni akar.

Egy szabadelvü kormánynak, ha nevének megfelelni akar, azon elv alapján kell állania, hogy az egyénért, a nemzetért van az állam, nem az államért van a nemzet!

A mostani „szabadelvü“ kormány pedig feláldozza a nemzet életét a birodalom gondolatának! A sebeiben nyögő nemzet égető bajait nem orvosolja, mert nem engedi azt meg az állam érdeke!

A terhek maradnak, a vám és bankkérdés alszik, pedig ezekről legelső helyen várnók, hogy minél elébb megváltoztassanak.

Könnyü oda fent átcsapni a nemzet nagy sebei felett; de mi érezzük, kik naponként látjuk, hogy hova fognak vezetni a mostani állapotok, midőn a legjobb termőföldnek holda 15 forinton árvereltetik el.

A „szabadelvü“ kormány azon az alapon, melyen áll, szintén megoldhatja e nagy kérdéseket; de ne felejtsük, hogy megoldás az is, midőn az orvos kezei között meg hal a beteg.

Ti a hazának értelmes polgárai, ne hagyjátok megvakittatni magatokat a „szabadelvüség“ fénygolyója által! Meglett kezdve a hazában több helyen a függetlenségi párt szervezése! Tömörüljetek mindnyájan a haza önállósága, függetlensége nevében! Ez lesz a valódi „szabadelvüség!“

— **104-ről 64-re** szállitják le a törvényszékek számát. A kormánynak 3 évre adatik felhatalmazás, hogy a birákat elhelyheztesse.

— **Királyi tett.** Ő felsége az udvartartási költségből 5000 frtot ajánlott fel a régi bémult honvédek segélyezésére. A magyar király már nem először mutatja jó indulatát a szabadság hősei iránt, de azért a kormánypárt még mindig késik megadni az erkölcsi elismerést.

— **Minisztertanácz** tartatott vasárnap, — melyben az országgyülési ügyrend, némely adminisztráczionalis ügyek, a szerb kongreszszusi munkálat kérdése s katonai ügyek tárgyaltattak.

— **A jelzálogüzletről** s jelzáloglevelekről szóló tjavaslat készen van, s szükebb körü bizottságban közelebb tárgyalják azt.

— **Német nyelven** bocsátott ki felhivásokat az ujvidéki iparmükiállitás bizottsága a magyarországi ipartársulatokhoz, hogy a kiállitásban vegyenek részt. A derék szegedi iparosok a német felszólitást sértésnek vették, s elhatározták, hogy mig magyar meghivót nem kapnak, addig nem vesznek részt a kiállitásban.

— **A pénzügyminiszter** a határőrvidéki erdők megadóztatása tárgyában tjavaslatot terjeszt a képviselőház elé.

— **A közjegyzői** kinevezések mostanában váratnak a hivatalos lapban.

Jegyzőkönyv.

A debreczeni baloldali párt elvhü tagjainak értekezletéről.

— **Debreczen, 1875. ápr. 4.** —

Jelen voltak polgárok 200-an felyül.

1., Gálocsy Gusztáv előadja, hogy nehány polgártársával e hó 2-kán barátságos eszmecserét tartott az ellenzéki párt alakitásának megbeszélése czéljából. E szük körü értekezlet, melynek ő is egyik tagja volt, határozta el, hogy e nagyobb körü értekezlet összehivassék. Üdvözli a szép számmal összegyült elvhü polgártársakat, s ajánlja, hogy a tanácskozás vezetésére ideiglenes elnök és ideiglenes jegyző választassék.

Felkiáltással Jeney József ideiglenes elnökül megválasztatott.

2., Jeney József az elnöki tisztséget el nem fogadván, ajánlja erre Gálocsy Gusztávot, s az értekekezlet éljenzések közt őt kéri fel az elnöki hely elfoglalására.

Gálocsy Gusztáv köszönettel fogadván a benne helyezett bizalmat, enged a közakaratnak, s elfoglalja elnöki székét.

3, Elnök Gálocsy Gusztáv ideiglenes jegyző választására hivja fel az értekezlet tagjait.

A jegyzői toll vezetése ideiglenesen Szatmári Károlyra bizatott.

4., Gálocsy Gusztáv elnök szót emelvén, röviden vázolja a haza politikai helyzetét; kiemeli, hogy alkotmányos szempontból az ellenzékre kiváló szükség van. Majd felhivja az értekezlet tagjait, hogy nyilatkozzanak: szükségesnek találják-e, hogy Debreczenben az ellenzék ismét megalakuljon azon elvhü polgárokból, a kik szeplőtlenül megőrizték eddigi elveiket, s az elvfeladás terén az országgyülési baloldalt nem követik?

Az értekezlet egy szivvel s lélekkel kimondja az „igen“-t, hogy t. i. Debreczenben az ellenzéket kivánja megalakitani.

5., Több oldalról hangoztatott azon nézet, hogy a debreczeni elvhü polgárok kivánnak megmaradni azon elvek mellett, a melyek az ugynevezett bihari pontokban vannak letéve. Tiszay Dániel nagy hatásu beszédében kifejté, hogy nekünk az országgyülési közjogi ellenzékhez kell magunkat alkalmaznunk, ahoz a párthoz, a melynek programmjában elveinket feltaláljuk. Ilyen pedig jelenleg a „függetlenségi párt“, mely hazánk, Magyarország önállóságának kivivását tüzte zászlójára. Ajánlja e czim felvételét.

Lelkesült éljenzések közt határozattá lőn, hogy a debreczeni ellenzék kivánja felvenni a „függetlenségi párt“ czimet, nem engedvén hajszálnyit sem a bihari pontokból, melyek ugyan ujabb szövegezésben az országgyülési függetlenségi párt programmját képezik.

6., Elnök Gálocsy Gusztáv felhivja az értekezletet, hogy az alapszabályjavaslat elkészitésére, az alakuló gyülés összehivására s átalában a közgyülés előmunkálatainak megtételére válaszszon ideiglenes bizottságot.

Bizottsági tagokul megválasztattak: Ágoston János, Boda János, Boros László, Boros Sándor, Cserepes Mihály, Dáné István, Jeney József, Kánya Ferencz, Kertész István, Keszey János, Mester István, Nagy János, Nagy János épitész, Nagy Pál tanár, Szalai József, Szatmári István, Székely József, Széles Sándor, Szilágyi János, Szöke István, Stáhl Ede, Tiszai Dániel, Tóth Endre, Vásárhelyi Benedek, Vértessy Lajos. — Az ideiglenes bizottság elnöke s jegyzője marad az értekezlet ideiglenes elnöke s jegyzője.

7., Ideiglenes jegyző Szatmári Károly inditványozza, hogy az értekezlet jegyzőkönyvének hitelesitésére a most választott ideiglenes bizottság hatalmaztassék fel.

Az inditvány helyesléssel elfogadtatik.

8., Végül elnök ernyedetlenségre, az elvek melletti szigoru kitartásra buzditja a jelenlevőket, s az értekezlet nevében köszönetet mond a csizmadiatársulatnak, hogy helyiségét sziveskedett átengedni a tanácskozásra.

S az értekezlet a „függetlenségi párt“ lelkes éltetésével szétoszlott.

Hitelesitetett ápr. 6. 1875.

Gálocsy Gusztáv ideigl. elnök. **Szatmári Károly** ideigl. jogyző.

— ***A magyar fővárosból.*** **A szinházi** bérházra adandó 300,000 frt kölcsönt az első hazai takarékpénztár megszavazta. **A IV-ik államsorsjáték** nyereményei a közös katonai jótékonysági czélokra fognak fordittatni. **A belügyér** állami pénzekből 300 frtot küldött egy Berlinben élő szegény magyar irónak. **854 szegény** januárban 1519 frt 81 krral segélyeztetett. **172 korcsma** volt ezelőtt a fővárosban, most csak 162 van, a tanács elhatározta, hogy még 10-et állit fel. **Liptai Pál** derék kereskedő eljegyezte Wabrosch Jozefine kisasszonyt. **Két öngyilkossági** eset fordult elő közelebb ismét a fővárosban. **A népkonyhákat** csak ideiglenesen szüntették be, jövő őszön ismét felállitják.

Vidék.

— A „Debreczen‘ levelezése. —

Nyiregyháza, április 4.

Vidliczkay képviselőnk ma 11 órakor tartott beszédet a városháza udvarán szép számu vegyes közönség előtt. Az udvarra nyiló ablakokból filiszteusi arczok kandikáltak, sőt itt ott egy egy nyájas női arcz is élénkitette a hallgatók csoportozatát.

Kérditek mit beszélt Vidliczkay? — Ezt igen nehezen lehetne előszámlálni. Beszédéből csak azt lehetett következtetni, hogy ő a „Váró párt“-hoz tartozik, maga pedig aként függ a mai izzó kérdések között, mint a Mahommed koporsója.

De ne legyünk igazságtalanok! Mondott ő jót is! A „Válság“ állapotát hasonlitotta egy oly nagyszerü gyártelephez, a hol gyertya világnál dolgoznak, s hol egyszerre kioltatván a világosság, a munkások setétben maradnak. Most setét van. Setétben mozdulni pedig veszélylyel jár, mert hátha egymásba ütközik az ember, ennél fogva tehát ő sem mozdul azon alapról (programmjáról) melyen megválasztatott.

Ezen az alapon áll tehát?! Azaz hogy ezen az alapon állhatna; de azért ide is tartozik egy kicsit, amoda is egy kicsit! . . . . A ki mindenütt van, sehol sincs!

Felmutatta az alapot is, melyen áll, hogy lássák az illetők „testi szemeikkel“! Ez az alap semmi nem egyéb, mint az ő kinyomatott programmja, mely a personal-uniot sürgeti; azért jónak látta mégis neki esni azoknak, kik ezt sürgetik.

Hangsulyozá, hogy ő határozott ellensége minden szélsőség-nek (?!) a mai politikai árnyalatok között! Jónak látta nem ereszkedni magyarázatokba, mert ilyet nehezen tüntethetett volna fel. De hogy mit értett alatta, — megértettük, a mennyiben közvetlen ezután arról beszélt, hogy a szélsőségek mellett azért nem lehet, mivel ezek többségre nem tudnak vergődni, gyönyörü elv és érvelés! Egy pár év előtt még ő is azt mondta, hogy nem mindig a többségnél van az igazság.

De mégis osztjuk beszédjének egy paszszusát és ez az, hogy „éljen a haza“! Hogy milyen hatást szült 1 ½ órai beszédje, mutatja az, hogy csak e bezáró szavak költöttek éljenzéseket.

r.—l.

— ***Vidéki hirek.*** **Az erdélyi** csendőrség főnökévé Török Ferencz honvédőrnagy neveztetik ki. **A sitervölgyi** helységekben a fekete himlő pusztit. **B.-Újfaluban** a sárréti jótékony nőegylet majálist rendez. **Ér-Mihályfalván,** — a mint bennünket értesitenek, — az ingyeniskoláztatás intézménye életbeléptettetett. **Szegeden** az országos ipar- és terménykiállitási bizottság kijelenté, hogy a nemzetgazdasági összejövetel tanácskozmányával semmi nemü összeköttetésben nem áll, s előértekezletét junius 6-án tartja, mig a nemzetgazdászok máj. 9-én jönnek ott össze. **Hódmezővásárhelyen** vizvezetéket akarnak létesiteni. — **Aradmegye** főjegyzőjévé Szatmári Gyula választatott. **Békésen** a közjogi ellenzék maradt a régi alapon s nem fuzionál.

— **Egy félreismert festmény.** Az akadémia II. osztályának ülésén Fraknói Vilmos olvasta fel székfoglaló értekezését II. Lajos királyról és nejéről Máriáról. Ez alkalommal Pulszki a a nemzeti muzeum igazgatója egy festményt mutatott be az ülésen, mely már igen régen a muzeumban őriztetik, s melyről eddig az volt az átalános hiedelem, hogy az azon levő két alak Albert királynak és Erzsébetnek arczképe. A kép igy van ismertetve Telekynek „A Hunyadyak kora“ czimü nagybecsü munkájában is. Pulszky már régen állitá, hogy a festmény nem eredhet a 15. századból, miután annak stylje, továbbá a jelmezek, s többkörülmény határozottan 16-ik századbeli eredetre mutatnak. A kép a falra volt felfüggesztve, — honnét Pulszky épen emlitett scrupulusai miatt levévén, a mit persze még addig egy bölcs birálónak sem jutott eszébe megtenni, nagy örömmel vette észre e keret hátán a következő még tisztán kivehető feliratot: „Ludovicus rex et Anna regina.“ — A két arczkép tehát II. Lajos király és nővére Anna vonásait örökitette meg, s csakugyan valósult Pulszky gyanitása, — hogy az a 16-dik századból való. A festményen jobbról a királylány, balról Lajos képe látható, amaz, mint egy 18, ez körülbelül 15 éves lehetett, mikor lefestették. A két királyi sarjadék vonásai egész tisztán kivehetők, s átalában a mintegy 1 ½ négyszöglábnyi festmény a legjobb állapotban van. Pulszky nem tud a képről semmit, minthogy az Jankovics Lőrincz örököseitől került a muzeum birtokába, hogy a család mily uton jutott hozzá, az iránt nem adhatott felvilágositást.

Az iparos tanulók iskolázásáról.

II.

(b.) Első czikkünkben azon végeredményre jutottunk, hogy a hazai iparügy emelése végett mindenek előtt gondoskodnunk kell az iparosok alaposabb kiképzésének lehetőségéről. Ezen nemes czélnak nagyon sokféle uton lehet gyámolitásához járulni. A felnőtteket illetőleg, nyilvános felolvasások, népszerü ismeretterjesztő munkák, önképző kör, mind megannyi csatornái az előhaladásnak; továbbá a mi legbiztosabb és leggyorsabb eredményt volna képes létrehozni: egy iparmuzeum felállitása. — De mindezen tárgyak tüzetes vizsgálata nem tartozik szorosan felvett tárgyunkhoz, azért maradjunk kizárólag a kiszabott körben és forditsuk figyelmünket egyedül az iparos tanulók iskolázására.

Ha valamely ügynek jövőjét akarjuk elősegiteni és biztositani, ugy kiválólag azokra kell tekintettel lenni, kik hivatva vannak azon ügyet jövőben szolgálni, kik a képzés kezdetleges fokán állva kötelesek lesznek jövőben érvényesitni jelenleg szerzett ismereteiket. Ilyenek már felvett tárgyunknál az iparos tanulók. Ezen ifju növendékek képzettségétől, szorgalmától és szakismeretétől függ iparunk jövő felvirágzása s azzal együtt hazánk nemzetgazdászati emelkedése vagy annak hiányában hanyatlása is. Megmenteni az iparos osztályt jelenlegi nyomasztó helyzetéből, önállóvá, vagyonossá tenni és annak utat nyitni az alapos képzettség elsajátitására, ez egy és ugyanazon czél.

Ujabb időben a napi sajtó kezdeményezésére ismét élénken kezdenek foglalkozni az iparos tanulók iskolázásával; országszerte belátták már ennek szükséges voltát, csak a kivitel módozatai körül s a segédforrások keresésében mutatkozik eltérő vélemény. Városunk kebelében is nehány nap előtt történt felszólalás ezen ügyben, azonban a dolog fontossága megköveteli, hogy az minden oldalról megvitattassék, nehogy az elhirtelenkedett terv dugába dőljön.

A napi sajtó okozta eszmesurlódás következtében némely vérmesebb reményü honfi már legközelebb felállitandó ipariskolákról álmodozott. Bármily szép és kecsegtető legyen e terv, annak valósitásáról kénytelenek vagyunk még hosszu időre letenni. Mint minden praktikus intézmény létrejövetelének, ugy ennek is legnagyobb akadálya a pénzhiány. Országos költségből nem telik, azt isten-ember látja, hogy pedig feiekezetek (!) vagy városi testületek erre áldozhassanak, az a mai elemi iskolák, közép- és felső tanintézetek hiányos volta miatt még kevésbé képzelhető. Idáig egyetlen egy ipartanodánk van Pesten, az is sem berendezése, sem a látogatás tekintetében nem kielégitő.

De ne menjünk messzire, maradjunk csak saját városunkban. — Ugyan ki állitana itt fel iparos iskolát? (nem vasárnapi iskolát értek, hanem 3—4 osztálylyal berendezett hétköznapit.) A város?... Hiszen itt van az egyetlen féltett tanintézete a reáliskola, még azt sem volt képes mindeddig teljessé tenni, nem hogy ujabb terhet vállalhatna magára. Vagy maga az iparos testület hozná ez áldozatot?... No erre még legkevesebb hajlama sem mutatkozik. — De nem is volna annak a tanintézetnek növendéke sem. Igen, fájdalommal mondom, de mutatja a tapasztalás. A jómódu iparos, kinek tehetségében áll s akarja is fiát az elemi iskola után tanittatni, régi megszokásból nem a reális czélu iskolába, — hanem a gymnáziumba adja, hol az pár évig koptatja a padot, boszszantja korhelységével a tanárokat, mig annyira megnő, hogy inaképen alkalmazható.— Különben e visszás körülményt nagyban előmozditja a tandijak közti aránytalanság is, mely okból a felállitandó ipar iskolának okvetlenül tandijmentesnek kellene lenni.

A mint láthatjuk tehát, nem marad más ut az iparosok képzésére, mint a legegyszerübb, legtermészetesebb és legkönnyebben elérhető, azaz: a vasárnapi iparos iskola.

E tekintetben szégyenére válik Debreczennek, hogy más kisebb és szegényebb városok által tul hagyja magát szárnyaltatni és iparosai érdekében — ugy szólván, — mit sem tesz. Van ugyan a városnak már évek óta fenálló vasárnapi rajziskolája, de ez még mind kevés, mert a tanulók ott, egy kis kézi ügyesség megszerzésén kivül semmit sem sajátitnak el. Ki ne látott volna már a zsibvásárban kezdetleges készületü képeket, gyümölcsöt, állatokat vagy csodálatos tárlatban rajzolt tájképeket? Ezek megannyi jelei a roszul alkalmazott törekvésnek s azt bizonyitják, hogy a kézi ügyességnek csak más nemü ismerettel egybekötve van képző, izlésnemesitő hatása.

Az iparos vasárnapi iskola felállitása tehát égető kérdés; nevelésbeli, müvelődési, hazafiui szempontból kötelességünk annak pártolása. — A létesités módja felett eltérő gondolkozás és az eszmecsere csak arra irányulhat, hogy és miként lehetne ez intézetet mihamarább felállitni?

Az legelőbb is világos, hogy a vasárnapi iskola kedvéért uj, rendes tanitói állomásokat nem lehet felállitni, hanem a már működésben levő elemi vagy más iskolák tanitóinak segitségére kell támaszkodni.

Az is mindenki előtt ismeretes tény, hogy a népnevelés ügye Debreczenben nem a város, hanem az egyes felekezetek kezében van, és igy azon férfiaknak, kik az alsóbb iskolák kormányzásával vannak megbizva, leginkább módjokban van könnyen kivihető tervezetet adni a vasárnapi iskoláról. Mint tudom, épen most foglalkozik a ref. egyház ötös iskolai bizottsága egy tervezet elkészitésével, mely a még hiányzó 5-ik és 6-ik elemi osztályok felállitására vonatkozik. Ha ezen tervezet készitői tekintettel lennének a felállitandó vasárnapi iparos iskolára is, nagyon kevés áldozatra és időre volna szükség, ugy, hogy már jövő őszszel meg lehetne kezdeni a tanitást is. Az

iskola fentartása természetesen, mint mindenütt, ugy itt is leginkább a város pénztárát venné igénybe; a tandijt, ha lehet, nem kell behozni, vagy legalább a minimumra szoritni, hogy az iskolalátogatásnak akadályul ne szolgáljon.

Ily uton legkönnyebben és leggyorsabban kipótolhatjuk a régi mulasztást.

De a kezdeményezés kötelessége magokat az iparosokat illeti.

Különösen felkérem tehát azon iparos polgártársakat, kik a városi képviselőtestületnek, vagy az egyh. presbyteriumnak tagjai, hogy leendő alkalommal az illető helyen, e rájok nézve legfontosabb ügyben inditványt tegyenek, vagy legalább felszólaljanak.

A teendők további folyama aztán önmagából következik.

Hogy pedig milyen rendszerben legyen ezen iskola vezetve, amerikai, chinai, porosz vagy swájczi modorban, e felett vitatkozni korai szőrszálhasogatásnak tartom, annyit mindenesetre maga az iskola természete követel, hogy az nemzeti szellemü legyen — és a vallásos érzést meg ne sértse!

Külföld.

(k) **A szentpétervári** nemesség gyülése egy, a vidéki községek ujjá szervezésére vonatkozó, a gyülés nehány tagja által előterjesztett javaslat tárgyalását megtagadta. A lengyel és lithván r. k. papoknak a coelibatus eltörlését kérelmező tömeges petitóiról szóló hir nehány ily nemü petitiora vihető vissza. A kormány rendszabályairól itt mit sem tudnak.

Berlin. Münster gróf követ Hannoverbe utazott.

Melbourne. (Ausztrália) Az idei termés oly jó, hogy 180000 tonna kivitelre van kilátás.

(k.) **A király Velenczében.** A király Cormonstól Velenczébe való utján mindenütt a legünnepélyesebben fogadtatott. Valamennyi pályaudvar olasz és osztrák zászlóval volt feldiszitve s a hatóságok fejei üdvözölték a királyt.

A velenczei pályaudvarban a király a herczegek stb. összegyülve várták a vonatot; midőn ez megérkezett a király elébe ment a császárnak, megölelték egymást. Ágyulövések üdvözlötték a császárt. Egy arra készült gondolában a császár a király s a herczegek foglaltak helyet. A lépcsők, paloták nézőkkel voltak meglepve. A csatornán félórai hajókázás alatt viharosan üdvözöltettek, mi közben a polgári és katonai zenekarok az osztrák hymnust játszták. Majd a palotába megérkezve, a király felkereste a császárt, mit ez később viszonzott; 4 órakor az olasz minisztereket fogadta. A kamarák elnökei, a konzuli testületek is tisztelegtek. A patriarcha 5 órakor látogatta meg ő felségét. A magyarok tömegesen üdvözölték, kikkel magyarul társalgott. Majd a hires Márktért látogatta meg. A csapatok megszemlélése közben az uralkodók a tért kétszer járták körül.

A szállásra érve, a koronaherczegnő fogadta. A tömeg az erkélyre hivta az uralkodókat, hol leirhatatlan ovációkkal fogadtattak. A bevonulás valóban ünnepélyes, a fogadtatás szivélyes volt. A „Gazetta Venezia" a látogatásra következőket irja: Az osztrák császár látogatása Velenczében mély benyomást fog hátrahagyni Olaszország történetében. A császár látogatását az egész olasz nemzet lelkesült tetszéssel fogadja. A császár idejövén, hangosan hirdeti, hogy a multat elfelejtette s a barátság nem muló hangulat, hanem a császári politika uralkodó eszméje.

UJDONSÁGOK.

*** Vidéki előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy becses megrendeléseiket lapunkra mielőbb megtenni sziveskedjenek, mivel csak szombatig küldhetjük eddigi előfizetőinknek a lapot.**

* **A függetlenségi párt** alakitása czéljából kiküldött ideiglenes bizottság tegnap délután ülést tartott. Az értekezleti jegyzőkönyv, mely mai számunkban foglaltatik, hitelesittetett. Az alakitó közgyülés folyó hó 25. d. e. 10 órára kitüzetett. (Lásd lapunk élén a meghivót.) Az alapszabályok elkészitésére Ágoston János, Boros Sándor, Jeney József, Nagy János, Nagy Pál tanár, Stáhl Ede, Tiszay Dániel küldettek ki, ez albizottság elnöke is Gálocsy Gusztáv, jegyzője Szatmári Károly levén.

* **Blaháné** megérkezését e hó 16-ikára jelezték, ugyde a nemzeti szinház müsorában akkorra van kitüzve „Cserebogár", Margitay Dezső dicséretet nyert népszinmüve, a melyben Blahánénak szerepe van. Jön-e tehát, vagy nem jön? még nem — biztos.

* **Nyilatkozat.** — A helybeli kormánypárt lapjában, a mint barátaim mondják, az áll, — hogy a kormánypárt csekély személyemet is beválasztá a bizottsági tagok sorába. Tisztelettel nyilvánitom, hogy én határozott ellenzéki vagyok, s a függetlenségi párthoz tartozom, — igy más párt engem czéljainak elérésére fel nem használhat. Tisztelettel, Debreczenben, 1875. ápril 7. Teremi Sándor.

* **Iparosaink figyelmét** felhivjuk az „Alföldi iparlap"-ra, mely Szegeden jelen meg hetenkint egyszer. E lap az iparérdeket kitünően képviseli.

* **Ismét egy ál — Dobos.** Az aradi „arany csilag" vendéglős jelentést tett a rendőrségnél, hogy hozzá egy gyanus külsejü idegen szállott. Hajrá, mentek rendőrök, fegyveres hajduk, az idegent megkötözték, hiába hivatkozott tisztviselő ismerősökre, rá sem hallgattak, elvitték a városházához. Ott aztán kisült, hogy tulajdonképen az alispán sógora. L. pécskai mezőbiró, a kinek zsebében, hogy a dolog még furcsább legyen, megtalálták Dobos személyleirását, hogy elfoghassa, ha majd eléje kerül.

* **Gyászhirek.** Városunkban már régóta lakott, olasz származasu Chechia János kereskedő tegnap jobblétre szenderült. Áldás poraira. Fazekas Miklós, végzett hittanhallgató mult hó végén, életének 27-ik évében mellbajban kiszenvedett. Az ég angyalai viraszszanak álmaid felett korán elhunyt ifju.

* **Anna-utczában** jár valami szerencsétlen bolond nő, ki a kuti közönség mulattatására s az iskolás fiuk örömére éktelen lármájával s lelket felháboritó káromkodásával közbotrányt okoz. Jár-e ott rendőrség?

* **Marhahusárak** a helybeli mészárosok által f. évi april hó 7-től 14-ig megállapitva, s a hatóságnál szabályszerüleg bejelentve, a következők: 20 kr. hatvanutczán mindkét székben, péterfián Hajdu Gábornál és vargautczán; minden többi mészárszékben pedig 22 kr.

* **E vidékünkbeli** rövidlátókat és gyöngeszemüeket figyelmeztetjük, hogy a jeles gyártmányairól ismeretes bécsi látszerész Boscovitz A. ur városunkba ismét megérkezett s gazdag választéku szemüveg, csiptető s szinházi látcső-raktárát a „Fehér ló" szállodájában helyezte el. Miután csak áprilhó 12-ig fog városunkban tartózkodni, a jó szemüveget vagy távcsövet szükséglőknek jó lesz e rövid idejü jó alkalmat ebbeli szükségletük fedezésére minél gyorsabban felhasználni.

* **Benedek Aladár** „Uj idők" czimü kedvelt szépirodalmi, társadalmi és divat-hetilapjának 14-ik száma a következő tartalommal köszöntött be az uj évnegyed elején: Antik és modern irodalom", Váry Gellérttől; „Egy sirhalom mellett" (eredeti költemény), Tóth Endrétől; „Árnyak, sugarak" (eredeti elbeszélés), Büttner Linától; „Rhampsenit" (Heine költeménye), Benedek Aladár forditásában; — „Egy férj, kinek két neje van", (Wilkie Collins angol elbeszélése); „A vihar elleni harangozás és az „Agnus Dei", Hatala Pétertől; „A görögök hazája" (Vacano Emil tárcza-rajza); „irodalmi, társadalmi és müvészeti hirek"; a boritékon: vidéki élet, rejtvények, divat-tárcza, a szerk. nyilt válaszai, szikrák, vegyesek sat. — Ezek után csak annyit mondunk, hogy e lap előfizetési ára évnegyedre 2 frt 50 kr., s a megrendelések bármikor elfogadtatnak. Szerkesztői és kiadói hivatala: Budapest, Kristóftér, II. III. emelet, 10. ajtó.

* **A kucséberekre** nézve nagyon rosz idők járnak, mivel a belügyminiszterium határozottan betiltotta nemcsak a közelebbi időben nagyon is lábrakapott zárt katulyáknak, hanem bármely tárgynak a kisorsolását; a helybeli rendőrség csakugyan le is foglaltatta az illetőknél talált tiltott árukat, s a sorshuzási eszközöket.

* **Beküldetett.** Városunk legfőbb helyén, a városház és kistemplom közti téren a csavargók, a társadalom e heréi, az utat rendesen annyira elárasztják, hogy a közlekedés csaknem lehetetlen; arczátlanságuk annyira megy, hogy ha kitérésre szólittatnak fel, immel-ámmal s a legnagyobb istenkáromlások közt térnek ki. Ajánljuk rendőrségünk figyelmébe ez urakat. — Egy széchenyiutczai lakos.

* **A vásárbirói hivatal árjegyzéke.** — Debreczen, 1875. év április hó 6-án. — 1 mérő buza 4.00—4.50 kr., 1 mérő kétszeres 3.40—3.60 kr., 1 mérő rozs 3—3.20 kr., 1 mérő árpa 2.20—2.40 kr., 1 mérő zab 1.75—1.85 kr., — 1 mérő tengeri 2.60—2.80 kr., 1 mérő köles 2.90—3.10 kr., 1 mérő kása 6.00 kr., 1 zsák burgonya 1.30 kr., 1 mázsa szalonna 37—37 3/4 —38 1/2 frt, 1 mázsa háj uj 40—41—42 forint.

* **Tehénlopás,** okkal-móddal. Egy Csikós nevü helybeli lakos egy szintén helybeli gazdának tanyájára kimenvén, ott a cselédekkel elhitette, hogy őt a gazda küldte egy tehénnek hazavezetése végett, és az ily módon könnyen kezére keritett tehénnel szépen odább állott s azt el is adta, de már másnap a csendbiztos által elfogatott.

* **Egy neki vadult** ló nyargalászott tegnap sok ideig a piaczon s a város egyéb utczáin, melyet megfogni sehogy sem sikerült, leszámitva a félelmet, melyet okozott, egyéb kárt nem tett.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Ápril 5. —

Az ülés kezdetén jegyzőkönyv hitelesités és kérvények benyujtása után a miniszterelnök benyujtá a végrehajtókról és a kézbesitésről szóló szentesitett tczikkeket. Ezután a szakbizottsági tagok pótválasztásának eredménye olvastatott fel. Elnök figyelmeztette a házat, — hogy a szakosztályok d. u. 4 órakor ülést tartatnak.

Ezután a kereskedelmi tjavaslat megvizsgálására 15 tagu bizottság választatott: Falk Miksa, Fest Imre, Gorove István, Harkányi Frigyes, Helffy Ignácz, Hódosy Imre, Horránszky Nándor, Lónyay Menyhért gr. Máday Sándor, Móricz Pál, Simonyi Ernő, Szlávy József, Schraum Lipót, Wahrman Mór és gróf Zichy József.

A vasuti és gőzhajózási szállitmányok megadóztatásáról szóló törvényjavaslat részletes vitája következvén, a 3és 4-ik § változatlanul elfogadtatott. Szél Kálmán az 5—7 §-oknál más világosabb szerkezetet hoz javaslatba.

A miniszter módositásához hozzá szólnak Várady, Simonyi s Falk.

Utóbbi kihagyni kivánja a módositvány azon pontját, mely a magán gőzhajó tulajdonosokról szól, miután a külömbség nehezen ellenőrizhető.

A miniszter módositványa a Falkéval fogadtatik el. A többi változatlanul elfogadtatik. Következett a bélyegilletékek és dijakról szóló tjavaslat tárgyalása, az adóügyi biz. szövegezése szerint, mely átalánosságban elfogadtatott.

A részletes vitánál Mocsáry az 1-ső §-ot kihagyni kivánja, Szakácsy D. jótékonysági intezeteknek bélyeg és illetékmentességét kivánja. Széll Kálmán külön §-ot kiván készittetni. Az 1 §. változatlanul elfogadtatott.

A 11. §-hoz érve Maday Sándor módositványában inditványozza, hogy midőn valaki engedélyért folyamodik, a bélyeg ne ragasztassék fel, hanem egyszerüen mellékelhető legyen, hogy a kért engedély megtagadása esetében a folyamodó bélyegét visszakaphassa. Ez inditvány egyhangulag elfogadtatik. A 14. és 15. §§-okat Kasper Mihály kitöröltetni óhajtaná, de minthogy ez óhajtását a többség nem engedné meg, csak a 14-ik §-ot kivánja oda módositani, hogy ugy a szopós csikó, mint a szopós borju anyjával egy marhalevélbe vétessék fel. Széll K. késznek nyilatkozik az első inditványt elfogadni, de a borjuk rendesen külön bocsáttatván áruba, azért a borjukra vonatkozó pontot tjavaslatba nem kivánta felvétetni. A ház elfogadja Kasper és Széll módositványait. A 16. §-nál, mely a marhaleveleknél a bélyegcsonkitásról szól, Széll K. előbbi módositványa értelmében a büntetést 1 falkánál 5—20 frtig kivánja terjeszteni. Ez kellő arányban áll a falkákról kiállitott marhalevelek bélyegével. A ház elfogadta. Ülés vége 2 órakor.

— Ápril 6. —

Brlics Ignácz interpellácziót intéz az összes miniszteriumhoz a Zimonyból Sziszekig és Ogulinig épitendő határőrvidéki vasutak iránt, Bobori a családi értesitők tulságos bélyegilletékekkel való megadóztatás megszüntetése iránt interpellálja a pénzügyminisztert. — A bélyegilleték s dijakról szóló tjavaslat 19. §-ául a pénzügyi bizottság a következő szakaszt hozta javaslatba: 19. §. A pénzügyminiszter felhatalmaztatik, hogy az 1868. XXIII. tvc. 21. §-ában foglalt azon kedvezmény, mely szerint a tudományi, közoktatási és közjótékonysági czélokra tett hagyományok és ajándékozások illetékmentesek, az idézett törvényt megelőzőleg ilyen czélokra tett hagyományokra és ajándékozásokra is kiterjeszsze, a mennyiben azoktól a további szabályok szerint járó illeték még be nem fizettetett." A ház e §-t változatlanul elfogadja. — Következett a házadóról szóló tjavaslat átalános vitájának folytatása. A törvényjavaslat elfogadtatik részletes vita alapjául.

Az 5. §-nál felszólal Mocsáry Lajos és határozottan kijelenti, hogy semminemü adófelemelést nem fogad el, miért is e §-t, mely a 3 adózási osztályról szól, kitöröltetni kivánja. Széll K. pénzügyminiszter beismeri, hogy az 5. §. föle bb emeli ugyan a kis épületek adóját, kimutatja azonban, hogy ilyenek után mostanig aránytalanul igen csekély adót fizettek. Szederkényi Mocsáry nézetét osztja; gazdagoknak nem sok a 20—30 kr, de a szegényekre nézve igen terhelő. Helfy és Madarász az 5. §. ellen szólnak, de a többség változatlanul elfogadja azt. A törvényjavaslat többi szakasza változatlanul elfogadtatik.

Következett a vadászat és a vadászatra használt lőfegyverek megadóztatásáról szóló tv. javaslat tárgyalása. Irányi D. kijelenti, hogy a vadászati jog megadóztatását hajlandó volna megszavazni, de a lőfegyverek használatát semmi esetre sem, — miután azoknak tartása a vagyon- és életbiztonság szempontjából válik a legtöbb fegyvertartónál szükségessé, — megtámadja a kormányt 200,000 forintnyi rendelkezési alap és a nagymérvü udvartartási költségek megszavastatása miatt.

Szólnak még Simonyi, Szederkényi és Orbán. Utóbbi a lővegyveradót az önkényuralom egyik reminiscenciájának mondja.

Ezzel az általános vita befejeztetett és a ház elfogadja a törvényjavaslatot. Következett a részletes vita, melyben a 12. §-ig haladtak.

Debreczeni szinház.

VIII. bérlet. 12. szám.

Csütörtök, ápril 8-án 1875.

adatik:

A KEDVES NAGYBÁCSI.

Uj bohózat 4 felvonásban. Irta Kneisel. Magyarositotta Mátrai B. (Rendező: Együd.)

Szombaton, f. hó 10-kén bérletszünetben először adatik:

HAVASI RÉMKIRÁLY.

Tündéries vigjáték nagyszerü diszletekkel 3 felv. Irta Raymond. Zenéjét Müller Ferencztől. Forditotta Telepi. Az uj diszleteket festette Lütkemeyer Frigyes koburgi szinház festője.

Kezdete fél 8 órakor, vége 10-kor.

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.

Nyilttér.

Legelőbér árverése.

H.-Vámospércs város határában, a város tulajdonához tartozó 140 hold 728/1600 négyszögölnyi szántó kaszálló földek, s ezekután 72 drb nagy szarvasmarhára és lóra, vagy 144 darab 2 éven aloli borju és csikóra, avagy 360 darab juhra való legeltetési jog; ugyszinte a v.-pércsi birtokosság tulajdonához tartozó nagyfülepi pusztán 100 drb nagy szarvas marha, avagy 200 drb 2 éven aloli borjura való legeltetési jog, a **folyó évi ápril 15-én d. e. 10 órakor** a városház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen 3 egymásután következő évre a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni.

Mire a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek előre is a jegyzőhivatalnál megtekinthetők.

Kelt H.-Vámospércsen, ápril 2. 1875.

A városi tanács.

132 2—2

HIRDETÉSEK.

Tudósitás.

Van szerencsénk tudatni, hogy a közelgő **Szent György**-napi vásárt **1875. április hó 12-től 21-ig,** eddigi helyiségünkben, bécsiutcza 79—80. szám alatt tartandjuk, mely alkalomra **vászon, asztal- és ágy-nemüek,** valamint kész férfi-, női és egyéb **fehérnemüekkel** dusan berendezett raktárunkat ajánljuk, időszerint leszállitott ócsóbb árak mellett.

Tisztelettel:

Kunz József és Társa,
Budapestről.

119 8—10

233. sz.

ÁRJEGYZÉKE
az
„István" gőzmalom társulat
készitményeinek
helybeli raktáraiban.

Szám	Költségmentesen engedmény nélkül, készpénz fizetés mellett, kötelezettség nélkül	Egész zsákban 100 b. font		Kisebb részletben 1/8 mázsáig	
				oszt.	ért.
A B	Asztali dara 1-ső rendü	13	58	13	80
C	szintén 2-od „	12	65	12	80
0	Királyliszt	13	21	13	50
1	Lángliszt	12	65	13	—
2	Montliszt	12	09	12	40
3	Zsemlyeliszt 1-ső rendü	11	54	11	80
4	szintén 2-od „	10	98	11	20
5	Fehérkenyérliszt 1-ső rendü	9	86	10	20
6	szintén 2-od „	8	—	8	20
7	Barnakenyérliszt 1-ső rendü	6	70	6	90
8	szintén 2-od „	5	96	6	20
9	Lábliszt 1-ső rendü	5	40	—	—
10	szintén 2-od „	4	10	—	—
R I	Rozsliszt 1-ső rendü	8	56	8	80
R II	szintén 2-od „	8	—	8	20

= zsák ingyen. =

Debreczen, 1875. márcz. 16.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!!

RAVISSANTE.

Dr. Lejossétól Párisban.

Csak a méregmentes, hivatalosan megvizsgált, tiszta és teljesen ártalmatlan **RAVISSANTE Dr. Lejosse-tól Parisban,** bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifjuságot biztositani. — A **„Ravissante"** naponkint egyszer az ujjhegygyel az arczra, vagy más testrészre dörzsöltetik és már a törölközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és himlőhelyek elsimittatnak. — A **„Ravissante"** ifju arczszint idéz elő, a bőrt fehériti, frissiti és finomitja; eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget, s a bőr minden tisztátlanságait.

Kapható Budapesten: Dr. Lejosse főraktárában, királyutcza 15-dik szám.

Egy üveg ára 1 frt 50 kr.

Vidéki rendelmények **a legszigorubb titoktartás biztositása** mellett utánvéttel eszközöltetnek.

38 16—50

510. föt. szhoz.

Bérleti hirdetés.

A magyar közalapitványi Czegléd ker. főtisztség részéről a nagym. vall. és közokt. m. kir. Miniszterium, f. évi márczius hó 4-én 5005. sz. a. kelt elhatározása alapján közhirré tétetik, miszerint a magyar vallásalap talajdonához tartozó Hevesmegye délnyugati részén Dévaványa, Turkevi, Kisujszállás és Füzes-Gyarmat községek határai közt fekvő Ecseg pusztájából következő egymástól elkülönitett földbirtokrészletek lesznek f. évi november hó 1-ső napjától számitandó 18. évre bérbeadandók és pedig:

I. A.	Turkevi csudaballa felől	1171^{726}	1200·
„ B.	Turkevi Kaba puszta felől	1006^{615}	„
„ C.	Ecseg templom eleje	1069^{249}	„
„ D.	Ecseg templom zug	679^{450}	„
II. A.	Kisujszállás Marjalaka felől Mirtó lapos	841^{270}	„
„ B.	Ecseg bokros zug	713^{1020}	„
III. A.	Ecseg Kóré zug	1333^{849}	„
„ B.	Ecseg Kiritó köze	627^{646}	„
„ C.	Ecseg Hosszuhát	786^{855}	„
V. A.	Ecseg Kenderes sziget	682^{60}	„
„ B.	Ecseg Kenderes sziget	631^{960}	„

Ezen bérletekre határozott zárt, 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok folyó évi május 25. napja délelőtti 11 óráig a a főtisztségi hivatalhoz Czeglédre küldendők be, későbben beérkezendő ajánlatok tekintetbe nem fognak vétetni, a zárt ajánlatok ugyan a fent kitett egyes bértagokra adandók be, azonban az egész 9571 holdra is, vagy annak több egymással összefüggő részleteire is kiterjeszthetők.

Tekintve a hosszu béridőt, az évi bérajánlatok 6 évi fokozatos 3 időszakra osztva is bizonyos százalék kifejezésével teendők és az ajánlandó összeg betükkeli kiirása mellett határozottan kifejezendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s azokat kötelezőleg elfogadja.

Óvadékul annyi forint melléklendő, a hány hold földet, a tört számot egészbe számitva — az illető bérrészlet tartalmaz, a közelebbi feltételek bármikor a főtiszti hivatalban megtekinthetők, ezenkivül a püspök-ladányi urad. kasznárságnál is ki lesznek téve.

A kedvezőbb ajánlattevő ovadékát a megajánlott bérösszeg felére tartozand kiegésziteni, a többi ajánlatok fensőbbi elhatározás után fognak visszaadatni.

A bérleti versenyből kizáratnak: az uradalom irányábani bérhátralékosok, bukott bérlők s mindazok, kik a magyar közalapokkal peres viszonyban állanak.

A versenyzők közti választás, — tekintve azok megbizhatóságát vagyoni állapotukat és gazdászati szakértelmüket a nagym. vallás és közoktatási m. k. miniszteriumnak fentartatik.

Czegléd, 1875. márcz. 12-én.

Magy. kir. közalap. czegléd-kerületi gazdászati főtisztség.

116 2—3

Fontos
a szemüveg-hordozóknak!

Csak jól választott és legjobb minőségü csiszolt szemüvegek erősitik és tartóssá teszik a látérzéket. Ilyen szemüvegeket csiptetőket, lorgnetteket árul **BOSCOVITZ A.** látszerész Bécsből **itt a „Fehérló" vendéglőben csak ápril hó 12-ig.** Legujabb szinházi-, hadi-távcsövek, ércz és uti légmérők, ugy svájczi rajzeszközökből, mindenik gazdag választékban.

135 1—2

Eladó kosok.

A debreczeni gazdasági tanintézetnél több **harmadfü és tok kos** van eladásra felállitva. Venni szándékozók az intézeti gazdaságba kéretnek kifáradni.

Molnár Lajos,
igazgató.

134 1—6

Eladó széna.

Az ér-mihályfalvai vasuttól 1/2 óranyira eső **Er-Keserü** községben 4—5 ezer mázsa tiszta gyepszéna, mázsa vagy öl számra eladó. Értekezhetni levél utján, a r. kath. lelkész **Kovrik Attur** plébánosnál, Ér-Keserüben, up. Ér-Semjén.

130 2—3

Debreczen, 1875. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában. — Laptulajdonos Oláh Károly.